

Privremene mjere i mjere osiguranja - Hrvatska

SADRŽAJ

- 1 Koje vrste mjera postoje?
- 2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?
 - 2.1 Postupak
 - 2.2 Glavni uvjeti
- 3 Predmet i priroda takvih mjera?
 - 3.1 Koja vrsta imovine može podlijevati takvim mjerama?
 - 3.2 Koji su učinci takvih mjera?
 - 3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?
- 4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

1 Koje vrste mjera postoje?

Ovršnim zakonom („Narodne novine“, broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17 dalje u tekstu: OZ) u dijelu trećem pod nazivom: Osiguranje, propisane su slijedeće mjere osiguranja:

- osiguranje prisilnim zasnivanjem založnoga prava na nekretnini - glava dvadesetosma,
- sudsko i javnobilježničko založnopravno osiguranje na temelju sporazuma stranaka - glava dvadesetdeveta,
- sudsko i javnobilježničko osiguranje prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava - glava trideseta,
- osiguranje prethodnom ovrhom - glava tridesetprva,
- osiguranje prethodnim mjerama - glava tridesetdruga,
- privremene mjere - glava tridesetteća.

Općim odredbama OZ-a propisano je da se kao sredstva osiguranja mogu odrediti samo sredstva predviđena tim ili drugim zakonom. Osiguranje nije dopušteno na stvarima i pravima koji po OZ-u ne mogu biti predmet ovrhe, osim ako tim zakonom nije drukčije određeno.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Kao (dugoročna) mjera u smislu prisilnog osiguranja tražbina OZ-om je omogućeno osiguranje uspostavom založnog prava na nekretninama i pokretninama (npr. novčanoj tražbini, dijelu primanja - plaći, mirovini i dr., računu kod banke, dionicama i vrijednosnicama) te osiguranje prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava. Osiguranje uspostavom založnog prava moguće je dobrovoljno ili prisilno, dok je osiguranje prijenosom prava vlasništva na stvari i prijenosom prava moguće samo dobrovoljno, oboje u postupku pred sudom ili javnim bilježnikom.

Ostali načini osiguranja regulirani OZ-om su osiguranje prethodnom ovrhom, prethodnim mjerama te privremene mjere. Te mjere osiguranja može odrediti samo sud prisilno na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti.

Općinski sudovi nadležni su određivati i provoditi osiguranje, osim ako zakonom to nije povjereno kojem drugom sudu, dok su trgovački sudovi nadležni određivati i provoditi osiguranje u predmetima u kojima su nadležni određivati ovrhu.

Za određivanje i provedbu osiguranja po službenoj dužnosti nadležan je sud koji je nadležan po prijedlogu predlagatelja osiguranja, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Za odlučivanje o prijedlogu, kao i za provedbu rješenja o osiguranju novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnoga prava na nekretnini nadležan je sud koji vodi zemljišnu knjigu u kojoj treba provesti upis na temelju ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina. Svrha određivanja te mjere je osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na nekretnini uknjižbom. Uknjižba založnoga prava ima takav učinak da se ovrha na toj nekretnini može provesti i protiv osobe koja je tu nekretninu kasnije stekla.

Sudsko osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na temelju sporazuma stranaka može odrediti sud na suglasno traženje predlagatelja i protivnika osiguranja na određenim predmetima osiguranja radi osiguranja novčane tražbine. Mjesno nadležan sud za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine predlagatelja osiguranja zasnivanjem založnoga prava na stvarima i pravima protivnika osiguranja te za provedbu osiguranja, određuje se odgovarajućom primjenom pravila OZ-a o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnim postupcima radi naplate novčane tražbine na pojedinim vrstama predmeta ovrhe. Sudskim zapisnikom se utvrđuje sporazum stranaka o postojanju tražbine i vrijeme njezina dospijea te suglasnost stranaka da se ta tražbina osigura zasnivanjem založnoga prava. Potpisani sporazum ima snagu sudske nagodbe.

Javnobilježničko osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na temelju sporazuma stranaka moguće je na temelju sporazuma vjerovnika i dužnika koji je sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave, koji sadrže i izjavu dužnika da se na nekom njegovom predmetu može zasnovati založno pravo.

Sudsko osiguranje prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava moguće je na temelju sporazuma stranaka na način da se na sudski zapisnik unese sporazum o tome da se radi osiguranja određene novčane tražbine predlagatelja osiguranja prenese na predlagatelja osiguranja vlasništvo na nekoj stvari protivnika osiguranja ili da se u tu svrhu na predlagatelja osiguranja prenese neko njegovo pravo. Osigurati se može i buduća tražbina. Sporazum ima učinak sudske nagodbe. Mjesno nadležan sud za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava određuje se odgovarajućom primjenom OZ-a o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnim postupcima radi ostvarenja novčane tražbine na pojedinim vrstama predmeta ovrhe.

Javnobilježničko osiguranje prijenosom vlasništva na stvari, prijenosom prava, odnosno prijenosom dionice, udjela ili poslovnog udjela u trgovačkom društvu moguće je na temelju sporazuma vjerovnika i dužnika koji je sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave. Koji je javni bilježnik ovlašten za poduzimanje pojedinih radnji osiguranja, određuje se prema pravilima o službenom sjedištu i području javnih bilježnika.

Za odlučivanje o prijedlogu za prethodnu ovrhu i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za ovrhu na temelju ovršne isprave. Osiguranje prethodnom ovrhom određuje i provodi sud na način da na temelju presude donesene u parničnom postupku određuje prethodnu ovrhu radi osiguranja nenovčane ovrhe koja se ne može osigurati predbilježbom u javnoj knjizi ako ovrhovoditelj učini vjerojatnom opasnost da bi se zbog odgode ovrhe dok presuda ne postane ovršna ovrha onemogućila ili znatno otežala te ako da osiguranje za štetu koju bi ovršenik mogao pretrpjeti zbog takve ovrhe.

Za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje prethodnom mjerom i za provedbu takve mjere mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za ovrhu na temelju ovršne isprave na temelju koje je osiguranje predloženo. Preduvjet za određivanje prethodne mjere je da je predlagatelj osiguranja učinio vjerojatnim opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine. U određenim slučajevima sud može određivanje prethodne mjere uvjetovati davanjem osiguranja za štetu koju bi protivnik osiguranja mogao pretrpjeti njezinim određivanjem. U obrazloženom rješenju kojim se određuje prethodna mjera moraju, uz ostalo, biti naznačeni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima, mjera osiguranja i vrijeme za koje se ona određuje (najduže za vrijeme do proteka pedeset dana nakon nastupanja uvjeta za ovrhu).

Prije pokretanja parničnoga ili kojega drugoga sudskog postupka o tražbini koja se osigurava, za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje privremenom mjerom mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu. Za provedbu privremene mjere mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za provedbu ovrhe. Nakon pokretanja postupka, za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje privremenom mjerom nadležan je sud pred kojim je postupak pokrenut. Ako to okolnosti pojedinoga slučaja opravdavaju, i u tomu se slučaju prijedlog može podnijeti sudu koji bi bio mjesno nadležan za provedbu ovrhe. Sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju ovršne isprave donesene u upravnom postupku nadležan je i za odlučivanje o prijedlogu za određivanje privremene mjere nakon završetka toga postupka. Privremene mjere određuje sud

na temelju prijedloga koji je sudu podnesen prije pokretanja i tijekom sudskoga ili upravnoga postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok ovrha ne bude provedena. Rješenje suda o određivanju privremene mjere ima učinak rješenja o ovrsi. Vrste privremenih mjera ovise o činjenici da li se privremenom mjerom osigurava novčana ili nenovčana tražbina. Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti i više privremenih mjera, ako je to potrebno.

Opterećenja, prava ili zabrane na pokretninama, dionicama, udjelima i poslovnim udjelima upisuju se na temelju sudske odluke, odnosno javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave u Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika (Upisnik založnih prava) koji se vodi pri Financijskoj agenciji te je jedinstvena baza podataka o upisanim opterećenjima, pravima ili zabranama, dok se upis založnog prava ili promjena prava vlasništva na nekretninama evidentiraju uknjižbom u zemljišnim knjigama.

2.2 Glavni uvjeti

Prilikom određivanja osiguranja prisilnim zasnivanjem založnoga prava na nekretnini, sud odlučuje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine na temelju ovršne isprave kojom je ta novčana tražbina utvrđena. Posebnih uvjeta za određivanje osiguranja nema te će sud po prijedlogu odrediti osiguranje i na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi uknjižiti založno pravo predlagatelja osiguranja uz naznaku ovršivosti tražbine. Ako protivnik osiguranja nije upisan u zemljišnoj knjizi kao vlasnik nekretnine, predlagatelj osiguranja je dužan uz prijedlog dostaviti ispravu podobnu za upis prava vlasništva protivnika osiguranja.

Radi osiguranja novčane tražbine predlagatelj osiguranja stjecanjem založnoga prava na određenim predmetima osiguranja, predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu suglasno tražiti od suda da odredi i provede u korist predlagatelja osiguranja npr. uknjižbu založnoga prava na nekretnini, pokretninama, novčanoj tražbini i drugim stvarima i pravima protivnika osiguranja ili takav sporazum mogu sklopiti u obliku javnobilježničkoga akta ili solemnizirane privatne isprave, koji sadrže i izjavu dužnika da je suglasan da se, radi osiguranja određene novčane tražbine vjerovnika, na nekom njegovu predmetu može zasnovati založno pravo. Potpisani sudski zapisnik, odnosno javnobilježnički akt ili solemnizirana privatna isprava imaju snagu sudske nagodbe i prema osobi koja se suglasila da se na njezinoj stvari ili pravu zasnuje založno pravo te se na temelju tih isprava može radi naplate osigurane tražbine neposredno predložiti ovrhu protiv treće osobe na predmetu na kojemu je radi osiguranja njegove tražbine zasnovano založno pravo.

Stranke mogu također suglasno tražiti od suda da na ročištu u zapisnik unese njihov sporazum o tome da se radi osiguranja određene novčane tražbine predlagatelj osiguranja prenese na predlagatelja osiguranja vlasništvo na nekoj stvari protivnika osiguranja, ili da se u tu svrhu na predlagatelja osiguranja prenese neko njegovo pravo. Osigurati se može i buduća tražbina. Takav sporazum može se sklopiti i u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave. U sporazum treba unijeti odredbu o tome kad će osigurana tražbina dospjeti, odnosno kako će se njezino dospijeće odrediti. Protivnik osiguranja može biti i osoba prema kojoj predlagatelj osiguranja nema tražbine koja se osigurava, odnosno neka treća osoba koja se suglasi s takvim načinom osiguranja tražbine. Sporazum se može odnositi i na osiguranje nenovčane tražbine, ali u tom slučaju u sporazumu mora biti određena novčana protuvrijednost te tražbine. Tražbina treba biti određena ili određiva. U sporazum se može unijeti i izjava protivnika osiguranja da je suglasan da predlagatelj osiguranja može neposredno na temelju toga zapisnika protiv njega zatražiti ovrhu radi predaje predmeta osiguranja u posjed nakon dospjeća osigurane tražbine. Zapisnik koji sadrži takvu izjavu je ovršna isprava. Ako se sporazumom prenosi vlasništvo na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi, sporazum treba sadržavati i izjavu protivnika osiguranja o tome da je suglasan da se neposredno na temelju sporazuma može u zemljišnoj knjizi obaviti taj prijenos te uknjižbom predlagatelj osiguranja postaje vlasnikom nekretnine uz zabilježbu da je prijenos obavljen radi osiguranja određene tražbine predlagatelja osiguranja. Ako nije što drukčije određeno, protivnik osiguranja ovlašten je i dalje koristiti stvar čije je vlasništvo preneseno na predlagatelja osiguranja, odnosno vršiti pravo koje je preneseno na predlagatelja osiguranja, dok je predlagatelj osiguranja ovlašten otuđiti na njega prenesenu stvar ili pravo nakon dospelosti svoje tražbine ili opteretiti nekretninu hipotekom.

Osiguranje prethodnom mjerom može se odrediti radi osiguranja novčane tražbine na temelju odluke suda ili upravnog tijela koja nije postala ovršna, nagodbe zaključene pred sudom ili upravnim tijelom, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela, javnobilježničke odluke ili javnobilježničke isprave, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela. Sud će na temelju tih isprava odrediti prethodnu mjeru ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnom opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine. Smatrat će se da opasnost postoji ako je određivanje prethodne mjere predloženo na temelju platnog naloga, odnosno rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave koji su izdani na temelju javne ili javnoovjerovljene isprave, mjenice i čeka, protiv kojih je pravodobno podnesen prigovor, presude donesene u kaznenom postupku o imovinskopravnom zahtjevu protiv koje je dopušteno ponavljanje kaznenoga postupka, odluke koja se mora ovršiti u inozemstvu, presude na temelju priznanja protiv koje je izjavljena žalba, nagodbe zaključene pred sudom ili upravnim tijelom, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela, koja se pobija na način predviđen zakonom, javnobilježničke odluke ili javnobilježničke

isprave, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela, koja se pobija na način predviđen zakonom. Sud će odbiti prijedlog za osiguranje prethodnom mjerom, odnosno ukinuti određenu prethodnu mjeru i obustaviti postupak ako protivnik osiguranja učini vjerojatnim da opasnost ne postoji ili da je prestala.

Osiguranje privremenom mjerom može se predložiti prije pokretanja i tijekom sudskoga ili upravnoga postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok ovrha ne bude provedena. U prijedlogu za određivanje privremene mjere predlagatelj osiguranja mora istaknuti zahtjev u kojemu će točno označiti tražbinu čije osiguranje traži, odrediti kakvu mjeru traži i vrijeme njezina trajanja te, kada je to potrebno, sredstva osiguranja kojima će se privremena mjera prisilno ostvariti, kao i predmet osiguranja. U prijedlogu se moraju navesti činjenice na kojima se temelji zahtjev za određivanje privremene mjere te predložiti dokazi kojima se ti navodi potkrepljuju. Predlagatelj osiguranja dužan je te dokaze, po mogućnosti, priložiti uz prijedlog. Privremena mjera može se odrediti i radi osiguranja nedospjelih i uvjetnih tražbina, a nije dopuštena ako postoje uvjeti za određivanje prethodne mjere kojom se može postići ista svrha osiguranja. Privremena mjera radi osiguranja novčane tražbine može se odrediti ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje tražbine i opasnost da će bez takve mjere protivnik osiguranja spriječiti ili znatno otežati naplatu tražbine time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njome raspolagati. Predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati opasnost ako učini vjerojatnim da bi predloženom mjerom protivnik osiguranja pretrpio samo neznatnu štetu, a smatra se da opasnost postoji ako bi se tražbina imala ostvariti u inozemstvu. Radi osiguranja nenovčane tražbine može se odrediti privremena mjera ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine i ako učini vjerojatnom i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijete. Također predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati opasnost ako učini vjerojatnim da bi predloženom mjerom protivnik osiguranja pretrpio samo neznatnu štetu, a smatra se da opasnost postoji ako bi se tražbina imala ostvariti u inozemstvu. Sud može na prijedlog predlagatelja osiguranja odrediti privremenu mjeru i kad nije učinio vjerojatnim postojanje tražbine i opasnost ako prethodno, u roku koji mu je sud odredio, da osiguranje za štetu koja bi protivniku osiguranja mogla nastati određivanjem i provedbom privremene mjere. Ako predlagatelj osiguranja ne da osiguranje u određenom roku, sud će odbiti prijedlog za osiguranje. Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti i više privremenih mjera, ako je to potrebno, a ako je u pojedinom slučaju moguće odrediti više privremenih mjera, sud će odrediti onu koja je najprikladnija da bi se ostvarila svrha osiguranja (ako su sve jednako prikladne, sud će odrediti onu koja je najmanje tegobna za protivnika osiguranja).

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijeđati takvim mjerama?

Predmet mjera osiguranja i privremenih mjera može biti bilo koja stvar ili pravo u vlasništvu dužnika npr. nekretnine, pokretne, novčana tražbina s naslova plaće, mirovina, invalidnina, gotovinski depoziti na bankovnim računima ili štednoj knjižici i druga vlasnička prava ako se ne radi o predmetima koji su zakonom izuzeti od ovrhe, odnosno ako ograničeno pravo na ovrhu na predmetima nije zakonski ograničeno (npr. predmeti koji nisu u prometu, poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade poljodjelca u opsegu potrebnom za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje članova njegove uže obitelji te drugih osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati, itd.).

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Osiguranje zasnivanjem založnoga prava na nekretnini (prisilno ili dobrovoljno, sudskim putem ili javnobilježničko), zasniva se uknjižbom založnog prava u zemljišnoj knjizi u kojoj je upisana nekretnina.

Sudskim i javnobilježničkim osiguranjem prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava, predlagatelj osiguranja postaje vlasnikom stvari ili prava uknjižbom u zakonom propisane javne knjige, odnosno upisnike. Radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja stjecanjem založnoga prava na određenim predmetima osiguranja, predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu suglasno tražiti od suda da odredi i provede u korist predlagatelja osiguranja:

1. uknjižbu založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja,
2. polaganje kod zemljišnoknjižnog suda sporazuma stranaka o zasnivanju založnog prava na nekretninama koje nisu upisane u zemljišne knjige
3. upis založnog prava na pokretnim stvarima protivnika osiguranja,
4. upis založnog prava na novčanoj tražbini protivnika osiguranja,
5. upis založnog prava na dijelu primanja protivnika osiguranja po osnovi ugovora o radu ili službi,
6. upis založnog prava na dijelu mirovine, invalidnine ili naknade izgubljene zarade,
7. upis založnog prava na tražbini koju protivnik osiguranja ima na računu kod banke ili na štednoj knjižici,

8. upis založnog prava na tražbini da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nekretnina,
9. upis založnog prava na drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima,
10. upis založnog prava na ispravama o dionici i drugim vrijednosnim papirima te njihovo povjeravanje na čuvanje,
11. upis založnog prava na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjela, odnosno poslovnih udjela u trgovačkim društvima,
12. upis založnog prava na vrijednosnicama koje se vode kod Depozitarnog društva.

Osiguranje prethodnom ovrhom - radi osiguranja nenovčane ovrhe koja se ne može osigurati predbilježbom u javnoj knjizi sud može na temelju presude donesene u parničnom postupku odrediti prethodnu ovrhu.

Osiguranje prethodnim mjerama - kao prethodne mjere sud može odrediti:

1. predbilježbu založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja ili na pravu uknjiženom na nekretnini,
2. polaganje kod zemljišnoknjižnog suda sporazuma stranaka o zasnivanju založnog prava na nekretninama koje nisu upisane u zemljišne knjige
3. upis založnog prava na pokretnim stvarima protivnika osiguranja,
4. upis založnog prava na novčanoj tražbini protivnika osiguranja,
5. upis založnog prava na dijelu primanja protivnika osiguranja po osnovi ugovora o radu ili službi,
6. upis založnog prava na dijelu mirovine, invalidnine ili naknade izgubljene zarade,
7. upis založnog prava na tražbini koju protivnik osiguranja ima na računu kod banke ili na štednoj knjižici,
8. upis založnog prava na tražbini da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nekretnina,
9. upis založnog prava na drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima,
10. upis založnog prava na ispravama o dionici i drugim vrijednosnim papirima te njihovo povjeravanje na čuvanje,
11. upis založnog prava na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjela, odnosno poslovnih udjela u trgovačkim društvima,
12. upis založnog prava na vrijednosnicama koje se vode kod Depozitarnog društva.
13. zabranu banci da protivniku osiguranja ili trećoj osobi, po nalogu protivnika osiguranja, isplati s njegova računa novčani iznos za koji je određena prethodna mjera.

Provedbom prethodne mjere predlagatelj osiguranja stječe založno pravo na predmetu osiguranja. Iznos novčanih sredstava protivnika osiguranja kod banke, za koji je određena zabrana isplate, ne može se prenijeti s toga računa dok zabrana traje, osim radi namirenja osigurane tražbine.

Privremene mjere

- radi osiguranja novčane tražbine može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takva osiguranja, a osobito:

1. zabrana protivniku osiguranja da otuđi ili optereti pokretnine, oduzimanje tih stvari i njihovo povjeravanje na čuvanje predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,
2. oduzimanje i polaganje gotovoga novca, vrijednosnih papira i sl. u sud, odnosno kod javnoga bilježnika,
3. zabrana protivniku osiguranja otuđenja ili opterećenja svoje nekretnine ili stvarnih prava koja su na nekretnini uknjižena u njegovu korist, uz zabilježbu te zabrane u zemljišnu knjigu,
4. zabrana dužniku protivnika osiguranja da dobrovoljno ispuni svoju obvezu protivniku osiguranja te zabrana protivniku osiguranja da primi ispunjenje te obveze, odnosno da raspolaže svojim tražbinama,
5. nalog banci da protivniku osiguranja ili trećoj osobi, na temelju naloga protivnika osiguranja, uskrati s dužnikova računa isplatu novčanoga iznosa za koji je određena privremena mjera.

- radi osiguranja nenovčanih tražbina može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takva osiguranja, a osobito:

1. zabrana otuđenja i opterećenja pokretnina na koje je upravljena tražbina, njihovo oduzimanje i povjeravanje na čuvanje predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,
2. zabrana otuđenja i opterećenja dionica, udjela ili poslovnoga udjela na koje je upravljena tražbina, uz zabilježbu zabrane u knjigu dionica, udjela ili poslovnih udjela; a po potrebi i u sudskom upisniku; zabrana korištenja ili raspolaganja pravima po osnovi takvih dionica, udjela ili poslovnih udjela; povjeravanje dionica, udjela ili poslovnih udjela na upravu trećoj osobi; postavljanje privremene uprave društvu,
3. zabrana otuđenja i opterećenja drugih prava na koja je upravljena tražbina, uz povjeravanje uprave tim pravima trećoj osobi,
4. zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine na koju je upravljena tražbina ili stvarnih prava upisanih na nekretnini na koja je upravljena tražbina, uz zabilježbu zabrane u zemljišnu knjigu; oduzimanje nekretnine i njezino povjeravanje na čuvanje i upravu predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,
5. zabrana dužniku protivnika osiguranja da protivniku osiguranja preda stvari, prenese koje pravo ili obavi koju drugu nenovčanu činidbu na koju je upravljena tražbina,
6. zabrana protivniku osiguranja da poduzima radnje koje mogu nanijeti štetu predlagatelju osiguranja te zabrana da se provedu promjene na stvarima na koje je upravljena tražbina,
7. nalog protivniku osiguranja da obavi određene radnje potrebne da bi se sačuvale pokretnine ili nekretnina ili da bi se održalo postojeće stanje stvari,
8. ovlaštenje predlagatelju osiguranja da zadrži stvari protivnika osiguranja koje se kod njega nalaze i na koje se tražbina odnosi, sve dok se parnica pravomoćno ne završi,
9. ovlaštenje predlagatelju osiguranja da sam ili preko treće osobe obavi određene radnje ili nabavi određene stvari, osobito radi uspostave prijašnjega stanja,
10. privremeno vraćanje zaposlenika na rad; plaćanje naknade za vrijeme radnoga spora, ako je to nužno za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Sudsko i javnobilježničko osiguranje zasnivanjem založnog prava, odnosno prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava u pravilu traje do pravomoćnog okončanja postupka.

U rješenju kojim se određuje prethodna mjera moraju, uz ostalo, biti naznačeni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima, mjera osiguranja i vrijeme za koje se ona određuje. Vrijeme za koje se prethodna mjera određuje može trajati najduže do proteka petnaest dana nakon nastupanja uvjeta za ovrhu. Ako to vrijeme protekne prije nego što odluka na osnovi koje je određena prethodna mjera postane ovršna, sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja podnesenoga sudu prije isteka vremena za koje je mjera određena, produžiti to vrijeme uz uvjet da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je mjera određena.

U rješenju kojim se određuje privremena mjera odredit će se i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe ili pokretanja kojega drugoga postupka – i rok u kojemu predlagatelj osiguranja mora podnijeti tužbu, odnosno prijedlog za pokretanje drugoga postupka, radi opravdanja mjere. Sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja, produžiti trajanje privremene mjere, uz uvjet da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je ta mjera određena.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Protiv rješenja suda donesenoga u prvom stupnju može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dostave prvostupanjskoga rješenja, ako OZ-om nije drukčije određeno. Žalba u pravilu ne odgađa provedbu rješenja. O žalbi odlučuje drugostupanjski sud.

Žalba protiv rješenja o prijedlogu za izdavanje privremene mjere neće se slati protivnoj stranci na odgovor, a drugostupanjski sud dužan je donijeti i otpremiti rješenje o žalbi u roku od trideset dana od dana kad je primi.

Protiv javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave nije moguće podnijeti pravni lijek, već dužnik svoje prigovore protiv javnobilježničkoga osiguranja može ostvarivati u posebnoj parnici u kojoj će pobijati sklopljene sporazume. Treći mogu svoje prigovore protiv javnobilježničkoga osiguranja ostvarivati u postupku pred sudom po pravilima koja važe za isticanje tih prigovora protiv sudskoga osiguranja.

U postupku osiguranja revizija se može izjaviti samo ako odluka donesena u drugom stupnju ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, u skladu s pravilima parničnog postupka. Ponavljanje postupka nije dopušteno, a povrat u prijašnje stanje dopušten je samo zbog propuštanja roka za žalbu i prigovor.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 23/08/2018